

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 6C/35/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7917208731
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Ďurková
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7917208731.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Renatou Ďurkovou v spore žalobcu: G. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XX, E., proti žalovaným: 1/ G. U., t. č. neznámy pobyt, 2/ D. U., t. č. neznámy pobyt, obaja zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, Búdkova cesta 36, Bratislava, v konaní o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom parcely č. 194 (záhrada 657 m²) na LV č. XXXX k.ú, E., vedenej v Geometrickom pláne Andape - geo, s.r.o. H. č. 85/2015 zo 04.12.2015, overeného 07.12.2015 a 16.12.2015 pod číslom G1-408/2015, ako parc. č. 25/1 (záhrada 657 m²). Dňa 13.04.2018 doručil žalobca súdu podanie, ktorým opravil formálne chyby v písaní a označení, ktoré boli v žalobnom petite a navrhol, aby výrok súdu znel tak, že žalobca je výlučným vlastníkom pozemku v katastrálnom území E., obec E., okres X., evidovanom v kat. nehnuteľnosti na LV č. XXXX ako parcela registra „E“, parcelné číslo 194 - záhrady o výmere 657 m², ktorej v geometrickom pláne Andape - geo, s.r.o., H. č. 55/2015 vyhotovenom dňa 04.12.2015, overenom dňa 06.12.2015 zodpovedá parcela registra „C“, parcelné číslo 25/1, záhrady o výmere 657 m². Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalovaní sú vedení ako podieloví spoluvlastníci parcely č. 194 (záhrada 657 m²) v k. ú. E. na LV č. XXXX, každý z nich v podiele 280/560-tín, teda 1-iny tohto pozemku. Keďže pobyt žalovaných je dlhodobý neznámy je vedený ako ich zástupca na LV č. XXXX, Slovenský pozemkový fond. Zápisy v časti B) na LV č. XXXX ohľadne skutočných vlastníkov pozemku však nezodpovedajú skutočnosti. Žalovaní ako manželia síce nadobudli vlastníctvo pozemku titulom skutočnej držby v roku 1946, ale odvtedy už došlo postupne k takým zmenám v osobách vlastníkov, na základe ktorých je t. č. výlučným vlastníkom tohto pozemku žalobca. Žalovaní sú príbuznými starého otca žalobcu, N. U.. Žalovaný G. U. je bratom starého otca, žalobcu, N. U.. Už v čase nadobudnutia vlastníctva sa žalovaní na Slovensku nezdržovali, žili v Amerike, čo je preukázané dokumentáciou zo spisu č.d. 307/46 a aj v konaní č.d. 307/46 vtedajšieho Okresného súdu H., kde boli zastúpení splnomocneným zástupcom. Z vyššie uvedených dôvodov po roku 1946 prenechali žalovaní pozemok, parcela č. 194, starým rodičom žalobcu, N. U. a jeho manželke N. U.. Odvtedy až doposiaľ bol pozemok výlučne v užívaní najprv starých rodičov žalobcu, neskôr matky žalobcu, D. J., rod. U., od ktorej nadobudol do držby tento pozemok žalobca. Tento pozemok bol súčasťou rodinnej usadlosti starých rodičov žalobcu, ktorú tvoril jeden celok (dom, dvor ako parc. č. 195 a tiež záhrada ako parcela č. 194). Išlo o pozemkový celok totožný s terajším stavom identifikovaný Geometrickým plánom č. 85/2015 zo 04.12.2015. Vyššie uvedenú usadlosť užívali a mali v oprávnenej držbe postupne starí rodičia žalobcu, jeho matka a od roku žalobca. Usadlosť pozostávala z dvora a zastavanej plochy ako parcely č. 195 a záhrady za dvorom ako parcely

č. 194. Starí rodičia žalobcu boli vedení ako vlastníci parcely č. 195. Po smrti starého otca, stará matka žalobcu N. U. aj s ujom žalobcu (brat matky žalobcu) N. v roku 1962 darovali matke žalobcu celú pozemkovú usadlosť. Darovacia zmluva bola uzavretá na Štátnom notárstve v D. pod číslom N 312/62 dňa 07.04.1962. Pôvodnej parcele č. 195 t.č. zodpovedajú v katastri nehnuteľnosti na LV č. XXX parcely č. 22 (zastavaná plocha 559 m²), č. 23 (záhrada 63 m²) a č. 24 (záhrada 122 m²). Na LV č. XXX je žalobca vedený ako výlučný vlastník domu č.s.217 a parcel č. 22, 23 a 24. Žalobca ďalej v žalobe uviedol, že v darovacej zmluve sa síce uvádza iba darovanie parcely č. 195, ale v skutočnosti bola matke žalobcu darovaná aj parcela č. 194 ako záhrada. Do darovacej zmluvy sa parcela č. 194 nemohla uviesť lebo v pozemkovej knihe boli ako vlastníci vedení žalovaní v 1. a 2. rade, hoci v skutočnosti na základe oprávnenej držby od roku 1946 skutočnou vlastníčkou po smrti starého otca už bola len stará matka na základe vydržania podľa Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1951 do 31.3.1964. Od roku 1962 parcelu č. 194 užívala ako oprávnený držiteľ matka žalobcu. Stará matka žalobcu zomrela 21.1.1964. Starí rodičia žalobcu na parcele č. 195 po roku 1905 vybudovali rodinný dom. O ich dobromyseľnosti držby parcely č. 194 svedčí skutočnosť, že na parcelu č. 194 mohol byť prístup výlučne už iba po dvore ako parcely č. 195, teda popri dome starých rodičov. Pôvodný dom postavený starými rodičmi bol v roku 1977 zbúraný a na jeho mieste už postavil nový rodinný dom žalobca, v ktorom býva v súčasnosti. V čase stavby rodinného domu bol už výlučným vlastníkom dvora žalobca a aj oprávneným držiteľom záhrady parcely č. 194, pričom obe pozemky získal žalobca od svojej matky. Rodinný dom, dvor aj záhradu od roku 1977 nepretržite užíva v dobrej viere, že mu obidve pozemky patria do vlastníctva. Matka žalobcu zomrela 28.10.1984. Z vyššie uvedeného vyplýva, že oprávnenými držiteľmi záhrady parcely č.194 a jej jedinými užívateľmi mohli byť od roku 1946 iba osoby, ktoré boli vlastníčkami parcely č. 195 (dvor s domom). Uplynutím vydržacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka účinných od 01.01.1992 sa stal výlučným vlastníkom parcely č. 194 ako oprávnený držiteľ. Okrem jeho starých rodičov, matky a žalobcu od roku 1946, žiadne iné osoby si neuplatňovali žiadne nároky, či už na vlastnícke právo alebo užívacie právo k tomuto pozemku. V ďalšom žalobca poukázal aj na súdnu prax v analogických veciach, a to na unesenie NS SR z 28.3.2011 sp. zn 5 Cdo/87/2010 a uznesenie ÚS SR z 11.5.2016 sp. zn. III. ÚS 288/2016

2. Slovenský pozemkový fond ako správca žalovaných v 1 a 2. rade, vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že žaloba žalobcu nespĺňa náležitosti žaloby, pretože žalovaní sú označení len menom a priezviskom bez ďalšieho identifikačného znaku. Ďalej uviedol, že žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom naliehavý právny záujem na podaní takejto určovacej žaloby. Podľa SPF, ak žalobca tvrdí, že vydržal parcelu č. 194 je povinný preukázať jednotlivé prechody vlastníctva od posledných vlastníkov uvedených v pozemkovej knihe až po súčasnosť. Z tvrdenia žalobcu, že v roku 1946 sa žalovaní nezdržovali na Slovensku, a v konaní č. d. 307/46, predmetom ktorého bol zápis vlastníckeho práva žalovaných titulom pozemnoknižnej opravy, boli zastúpení splnomocneným zástupcom, vyplýva, že žalovaní napriek tomu, že boli v tom čase údajne v Amerike, mali záujem na tom, aby boli zapísaní ako vlastníci predmetnej parcely. Podľa SPF, ak by žalovaní mali záujem „prenechať“ pozemok starým rodičom žalobcu, mohli na tento úkon splnomocniť zástupcu rovnako, ako to urobili vo vyššie uvedenom konaní, predmetom ktorého bol zápis vlastníckeho práva k pozemku. SPF má ďalej zato, že žalobca nemôže tvrdiť, že predmetom darovacej zmluvy bola okrem parcely č. 195 aj parcela č. 194, keď predmetom darovacej zmluvy bola iba parcela č. 195. Žalobca sám uvádza, že prečo tam nebola uvedená parcela č. 194 a to z dôvodu, že ako vlastníci parcely č. 194 boli v pozemkovej knihe uvedení žalovaní. Keďže žalovaní svoje vlastnícke právo k parcele č. 194 nepreviedli na starých rodičov žalobcu, je logické, že predmetom notárskej zápisnice nemohol byť prevod vlastníckeho práva zo starej matky N. U. a jej syna N. U. na dcéru a sestru D. J., rod. U., keďže tieto osoby vlastníckym právom k parcele č. 194 nedisponovali. Ďalej SPF poukazuje na tvrdenia žalobcu, ktoré sú v rozpore s údajmi zapísanými na LV č. 489, na ktorom sú zapísané parcely č. 22, 23, 24 (bývalá parcela č. 195). Z LV č. 489 vyplýva, že žalobca nadobudol podiel pod B1 na predmetných nehnuteľnostiach vo výške 1 v roku 1978 a to Dohodou R II 54/78-17/78. Druhý podiel pod B2 vo výške 1 nadobudol Osvedčením o dedičstve 1D/565/2013 zo dňa 18.12.2013, Z 167/14-49/14. Žalobca preto nemôže tvrdiť, že bol výlučným vlastníkom oboch pozemkov už v roku 1977. Vlastnícke právo v celosti bolo zapísané na LV č. XXX až v roku 2014, aj to len k parcelám č. 22, 23, 24 (bývala parcela č. 195). SPF ďalej uviedol, že je nevyhnutné skúmať, či boli a sú kumulatívne splnené podmienky pre vydržanie sporného pozemku, ktorého sa žalobca domáha. Podľa SPF žalobca svoj dobromyseľný vstup do držby pozemku nepreukázal. Samotný fakt, že žalobca nebol rušený v užívaní pozemku, nemôže byť vyhodnotený tak, že tu bola splnená podmienka dobromyseľnosti pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním.

3. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 25.10.2017 uviedol, že SPF neoznačuje ani nepredkladá žiadne dôkazy, hoci mu táto povinnosť vyplýva z čl. 8 a §§-ov 153, 167 ods.2, CSP. Pokiaľ SPF namieta, že pre nedostatočné označenie identifikačných údajov v žalobe žalovaní nemajú spôsobilosť byť stranou v konaní, tak toto tvrdenie je značne zavádzajúce. Ak by to malo platiť, tak SPF by mal oznámiť súdu, že nemá postavenie zástupcu osôb označených ako žalovaných. Keď totiž označená osoba nie je stranou, nemôže vzniknúť inštitút zastúpenia tejto osoby ako strany, bez ohľadu na označenie SPF žalobcom ako zástupcu tejto osoby. SPF teda mal súdu oznámiť, aby s ním ako so zástupcom neexistujúcej strany nekonal, alebo aby ho ako zástupcu do konania nepripustil. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na záväzný právny názor v uznesení KS Žilina sp. zn. 8 Co/36/2017 z 27.2.2017 vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6 C/65/2016, ktorý vychádza z uznesenia NS SR 6 Cdo/11/2016 z 24.2.2016, že aj osoby s neznámym pobytom, u ktorých okrem mena a priezviska nemožno zistiť ďalšie identifikačné znaky, sú stranami v konaní zastúpenými SPF. Pokiaľ SPF argumentuje potrebou preukázania terajšej existencie žalovaných predložením dôkazov zo strany žalobcu, tak ide o spornosť namietanú SPF a preto je jeho povinnosťou predložiť dôkazy na preukázanie, že žalovaní nežijú alebo že ich pobyt a ďalšie identifikačné znaky sú známe. SPF sa v podaní zavádzajúcim spôsobom a zámerným vynechaním dôležitých skutočností uvádzaných žalobcom v žalobe uchýľuje k tvrdeniu, že vlastníctvo k parcelám č. 22, 23, 24 (pôvodne č. 195) na LV. č. XXX získal žalobca zápisom do KN v roku 1978 a 2013 a preto nemohol vlastníctvo k parc. č 194 na LV č. XXXX získať vydržaním. Zámerne sa nevyjadruje k tej časti žaloby, v ktorej žalobca uvádza a dokazuje, že všetky uvedené parcely mal už od roku 1977 v nepretržitej a oprávnenej držbe aj s faktickým výkonom práva držby (viď stavené povolenie z roku 1978 vydané pre žalobcu na stavbu rodinného domu na parc. č. 195 a kolaudačné rozhodnutie z roku 1984). Na tvrdenie SPF, že žalobca nepreukazuje, akým spôsobom previedli žalovaní na jeho starých rodičov parc. č. 194 žalobca uviedol, že čase odovzdania bol maloletým dieťaťom a jeho starí rodičia a matka, aj vzhľadom k pobytu žalovaných v USA, a neskôr pri úplnej strate kontaktov, objektívne nepotrebovali prechod práv a výkon držby zabezpečovať aj formálnoprávnym ((písomným) spôsobom. Výkon práva držby s výlučným užívaním parc. č. 194 od roku 1946 sa nikdy nedostal z rodinnej dispozície. Išlo v tom čase o bežné a obvyklé faktické (nepísomné) zmeny v rodinnom pokolení (nástupníctve) pri držbe a užívaní pozemkov z dôvodu prerušenia rodinných kontaktov odchodom pôvodných príbuzných vlastníkov pozemkov do Ameriky. Významným dôvodom faktického prechodu práv a výkonu držby bez formálnoprávných, písomných náležitostí boli aj spoločenské a politické pomery v Československu od roku 1945 do 1989, keď vlastníctvo pozemkov bolo evidované na osoby v kapitalistickom zahraničí . O žalobcom tvrdených prechodoch práva držby a výkonu tohto práva k parc. č. 194 svedčia aj čestné prehlásenia osôb, predložených žalobcom. K námietke SPF ohľadne neuvedenia par. č. 194 v darovacej zmluve z roku 1962 žalobca uviedol, že SPF musí byť známe, že v roku 1962 stará matka žalobcu a brat matky žalobcu ako darcovia neboli v tom čase evidovaní v pozemkovej knihe ako vlastníci parc. č. 194 a preto ak by aj chceli, notár by túto parcelu z dôvodu vtedy platnej právnej úpravy do zmluvy neuviedol. Pre splnenie podmienky určitosti žalobného petitu upravil výrok rozsudku.

4. SPF vo vyjadrení zo dňa 16.1.2018 uviedol, že podal žiadosť na Obecný úrad Parchovany o preverenie nezistených vlastníkov, žalovaných v 1/ a 2/ rade, ktorý mu v liste zo dňa 05.01.2018 uviedol, že ani v matričných knihách, ani v ostatných evidenciách obce nenašli žiadne údaje o osobách žalovaných. Zotrvával na svojich skorších vyjadreniach vo veci a uviedol, že žalobca nešpecifikoval akým spôsobom sporný pozemok žalovaní „prenechali“ starým rodičom žalobcu, a tento prechod vlastníckeho práva žalobca nevyšvetlil.

5. Súd 1. inštancie rozsudkom zo dňa 17.04.2018, č. k. 6C/35/2017-90 vyhovel žalobe žalobcu.

6. Proti predmetnému rozsudku podali žalovaní zastúpení Slovenským pozemkovým fondom odvolanie z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

7. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 6Co/133/2019-131 zo dňa 27.05.2020 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na to, že súd prvej inštancie neustálil kedy, kto a na základe akých skutočností nadobudol žalobca presvedčenie o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie v ďalšom konaní po vykonaní dokazovania ustáliť, ktorá osoba (právny predchodca žalobcu alebo žalobca) vstúpila do držby a kedy uplynula potrebná zákonom stanovená doba potrebná pre vydržanie. Súd tak ustáli kedy došlo k vzniku vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti (ak k nemu došlo na strane žalobcu alebo

jeho právneho predchodcu), vysporiada sa so všetkými skutkovými tvrdeniami žalovaného a následne vo veci rozhodne.

8. Okresný súd Trebišov po vrátení veci vychádzal z pôvodne vykonaného dokazovania a prednesov právneho zástupcu žalobcu, žalobcu a zástupcu žalovaných.

9. Po vrátení veci strany sporu ďalšie dôkazy neoznačili, ani vykonanie iných dôkazov nežiadali.

10. Žalobca na pojednávaní súdu po vrátení veci z odvolacieho súdu iné listinné dôkazy preukazujúce dôvodnosť jeho žaloby nepredložil.

11. Zástupkyňa žalovaných pred súdom zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach.

Súd mal preukázaný tento skutkový stav:

12. Z listu vlastníctva č. XXXX čl. 3 spisu vyplýva, že žalovaní Ján Kačmár a Mária Kačárová sú zapísaní ako podieloví spoluvlastníci parcely č. 194 o výmere 657 m² - záhrady, kat. územie E., obec E., okres X., a pod por. číslom 5 je uvedený Slovenský pozemkový fond ako správca k týmto vlastníkom.

13. Podľa LV č. XXX na čl. 4 spisu je žalobca zapísaný ako výlučný vlastník nehnuteľností parc. č. 22 o výmere 559 m² - zastavané plochy a nádvoría, rodinný dom, súpisné číslo 217, parc. č. 23 o výmere 63 m² - záhrady a parc. č. 24 - záhrady o výmere 122 m².

14. Podľa rozhodnutia Miestneho národného výboru E. zo dňa 3.8.1977, Rada MNV v E. povoľuje G. J. zbúranie starého domu súpisné číslo 217.

15. Podľa kolaudačného rozhodnutia Okresného národného výboru, odbor územného plánovania v X. zo dňa 21.09.1984, tento povoľuje užívanie stavby - novostavby RD v obci Parchovany postaveného na parcele č. 195 a upovedomil o tom stavebníka G. J..

16. Stavebným povolením zo dňa 16.06.1978 Okresný národný výbor v X. povolil žiadateľovi G. J. výstavbu novostavby na pozemku parcelné číslo 195, o výmere 752 m², v obci E..

17. Z darovacej zmluvy spísanej formou notárskej zápisnice Nz 166/62 zo dňa 07.04.1962 vyplýva, že N. U. a N. U. darovali svojej dcére D. J., rod. U. nehnuteľnosť zapísanú v pozemkovej knihe, kat. úz. E. vo vložke číslo 659 pod A, radové číslo 1, parcelu č. 195 v celku.

18. Uznesením zo dňa 15.05.1946 čd. 307/46 Okresný súd v H. vo vložke čís. 473, kat. úz. E. povolil zápis na základe skutočnej držby podľa zápisnice spísanej v E. dňa 03.05.1946 a ohlasovacieho listu čís. XX z roku 1943 a zapísal vlastnícke právo titulom pozemnoknižnej opravy žalovaným - manželom G. na 70/560-in a D. na 70/560-in.

19. Svedkovia uvedení v čestnom prehlásení zo dňa 27.03.2017 na čl. 20 spisu prehlásili, že sa nepamätajú, aby niekto cudzí užíval pozemok číslo parcely 194 (nové 25/1) ako N. U. a potom D. J. rod. U. a potom syn G. J. (pozn. súdu, žalobca) terajší užívateľ.

Súd právne uzatvára:

20. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

21. Naliehavý právny záujem predstavuje procesnú podmienku úspešnosti žaloby v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP (predtým 80 písm. c) OSP), pričom rozhodujúcim kritériom je skutočnosť, či prípadný vyhovujúci rozsudok bude mať pre žalobcu právny význam a či sporové konanie bude užitočné, t. j. odstráni spory medzi stranami.

22. Súdna prax je dlhodobo jednotná v tom, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, ak je ako vlastník nehnuteľností v katastri nehnuteľnosti zapísaný žalovaný, pretože

vyhovujúci rozsudok je podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľnosti (viď. napr. rozsudok NS SR 1Cdo56/2003).

23. Vydržanie je osobitný originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok k nemu dochádza priamo zo zákona. Pri vydržaní nemusí nadobúdateľ preukázať platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva, ale len okolnosti svedčiace o poctivosti nadobudnutia vlastníctva. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym.

24. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

25. Podľa § 129 ods. 1 OZ, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

26. Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená (§ 130 ods. 1 OZ).

27. Podľa § 132 ods. 1 OZ vlastníctvo k veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

28. Podľa § 134 ods. 1 OZ oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

29. V zmysle ust. § 135a ods. 1 OZ veta prvá OZ v znení platnom od 01.04.1983 do 31.12.1991, vlastníkom veci, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva sa stane občan, ktorý má nepretržite v držbe (§ 132a ods. 1) hnuťnú vec tri roky a nehnuteľnú vec desať rokov. Podľa § 507a ods. 3 OZ v znení platnom od 01.04.1983 do 31.12.1991 do času uvedeného v ustanovení § 135a sa započíta aj čas, po ktorý občan alebo jeho právny predchodca mal vec nepretržite v držbe (§ 135a ods. 1) pred 1. aprílom 1983; tento čas sa však neskončí skôr než uplynutím jedného roka od tohto dňa.

30. V zmysle § 129 ods. 1 a § 130 ods. 1 OZ oprávneným držiteľom je ten, kto nakladá s vecou ako s vlastnou a je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí.

31. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod, teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol - či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdací titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám o sebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúci oprávnenosti držby práva (NS SR sp. zn. 5Cdo 260/2008, 3Cdo 17/2016).

32. Občiansky zákonník v znení platnom v čase vstupu do držby právnych predchodcov žalobcu v roku 1962, od ktorého roku žalobca odvíja začiatok vstupu do držby jeho právnych predchodcov, nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním neupravoval. Možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva týmto spôsobom bola zavedená až novelou účinnou od 01.04.1983, bol však obmedzený rozsah subjektov vydržania, ako aj rozsah predmetov vydržania, keď nebolo možné vydržať vlastnícke právo najmä k pozemkom. Novelou vykonanou zákonom č. 509/1991 Zb. účinnou od 01.01.1992, boli tieto

obmedzenia odstránené. V súvislosti s vydržaním vlastníckeho práva k pozemku predmetná novela umožnila započítanie nepretržitej držby vykonávanej aj pred 01.01.1992, pričom držbu nekvalifikovala odlišne v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Ak teda držiteľ pozemku (t. j. ten, kto s pozemkom nakladal ako s vlastným) spĺňal k 01.01.1992 podmienku nepretržitej držby trvajúcej po dobu 10 rokov a zároveň bol držiteľom oprávneným (t. j. bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu pozemok patrí) nadobudol k tomuto dňu vlastnícke právo k pozemku vydržaním (§ 135a, 132a ods. 1 a 872 ods. 6 vtedy platného Občianskeho zákonníka).

33. V prejednávanej veci žalobca tvrdí, že darovacou zmluvou zo dňa 07.04.1962 bola jeho právnej predchodkyni darovaná aj sporná parcela č. 194 ako záhrada. Do darovacej zmluvy sa sporná parcela č. 194 nemohla uviesť lebo v pozemkovej knihe boli ako vlastníci vedení žalovaní v 1/ a 2/ rade, hoci v skutočnosti na základe oprávnenej držby od roku 1946 skutočnou vlastníčkou po smrti starého otca žalobcu, už bola stará matka žalobcu na základe vydržania. K tomu súd udáva, že toto tvrdenie žalobcu vyvracia skutočnosť, že žalovaní prostredníctvom zástupcu v konaní vedenom pred súdom čd. 307/46 práve v roku 1946 si nechali zapísať svoje vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti, t. j., ku parc. č. 194, z čoho logický vyplýva, že nemali záujem prenechať pozemky starým rodičom žalobcu.

34. Dobrá viera sa musí vzťahovať na titul, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo.

34. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal nadobúdacie tituly, ktoré by boli spôsobilé na vydržanie vlastníckeho práva. Žalobca ani jeho právni predchodcovia nenadobudli spornú nehnuteľnosť darovacou zmluvou ani vydržaním. Žalobcovi pri bežnej opatrnosti muselo byť zrejmé, že predmetom darovacej zmluvy nebola parc. č. 194, keďže žalovaní svoje vlastnícke právo k parcele č. 194 nikdy nepreviedli na právnych predchodcov žalobcu. Pre potreby preukázania oprávnenosti držby je potrebný nadobúdaci titul. Tento nadobúdaci titul tu musí byť pri vstupe do držby, aby bolo možné držbu považovať za oprávnenú.

35. Samotné faktické nerušené užívanie spornej nehnuteľnosti bez splnenia kumulatívnej podmienky dobromyseľnosti držby zákon nespája s právnym následkom nadobudnutia vlastníctva k nehnuteľnosti vydržaním. Rovnako sama dlhodobá a nerušená držba nehnuteľnosti bez existencie písomne zmluvy o jej prevode nemôže viesť k jej vydržaniu, a to ani v prípade, ak je držiteľ presvedčený o svojej dobromyseľnosti. Ak sporný pozemok nebol výslovne uvedený v písomnej zmluve (v tomto konaní v darovacej zmluve), žalobca nemohol byť v dobrej viere, že nadobúda vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti. Súd preto žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, nakoľko nepreukázal splnenie zákonných podmienok vydržania.

36. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže súd žalobu zamietol, v konaní boli úspešní žalovaní, ktorí si trovy konania neuplatnili, preto súd zástupcovi žalovaných trovy konania nepriznal.

37. Rozsudok bol vypracovaný v predĺženej lehote podľa § 223 ods. 3 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa ust. §-u 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. §-u 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. §-u 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.